

Droge voeten in en rond Woerden

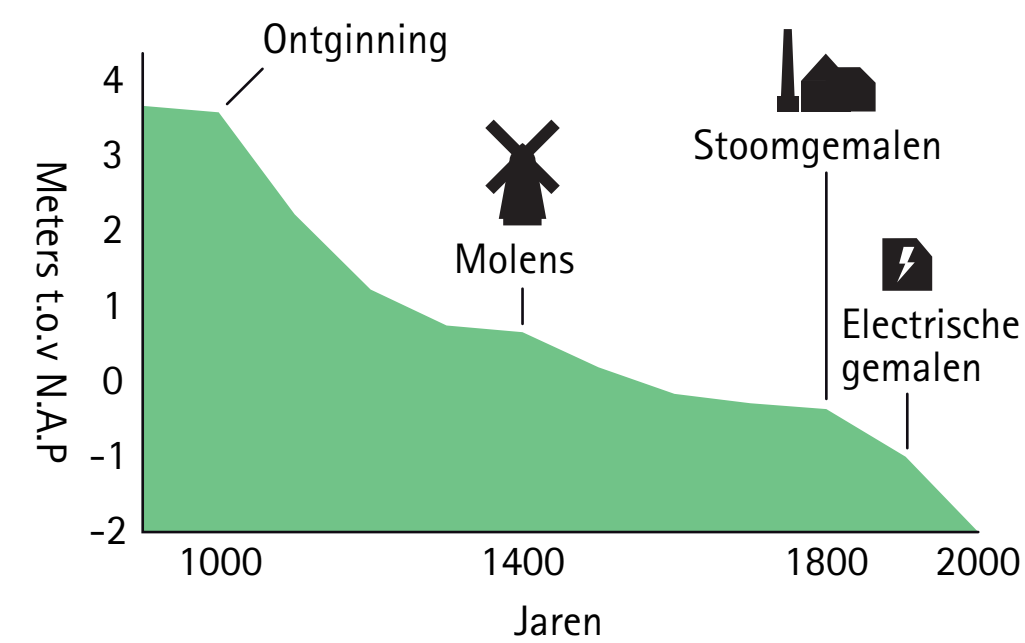
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden zorgt voor droge voeten in het gebied rond Woerden. Dat doen de waterschappen al ruim 700 jaar.

Door inklinking van de moerasige veenbodem wonen en werken we hier nu zo'n 2,5 meter onder de zeespiegel. Als we het water niet weg zouden pompen, zou vrijwel het hele gebied tussen Utrecht en de zee onder water staan.

In en rond Woerden kunt u nog steeds de sporen van het historische waterbeheer zien: de kaarsrechte sloten, de dijken, windmolens en stoomgemalen. Ze vertellen over de eeuwenlange strijd van polderbesturen, molenaars en machinisten tegen het water.

Maar ook het hedendaagse waterbeheer kunt u zien: het waterschap zet gemalen, inlaten en stuwen in om het waterpeil op het afgesproken niveau te houden: niet te hoog en niet te laag. Zodat mens, dier en plant voldoende schoon water beschikbaar hebben om in onze laaggelegen delta te kunnen leven.

Bodemdaling

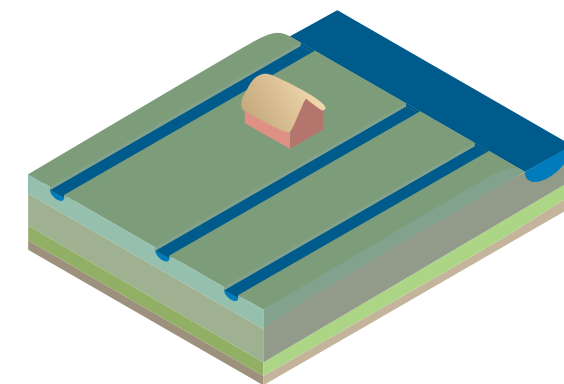

De bodemdaling door ontwatering is zo'n 2 cm per 3 jaar.

Van molen tot gemaal

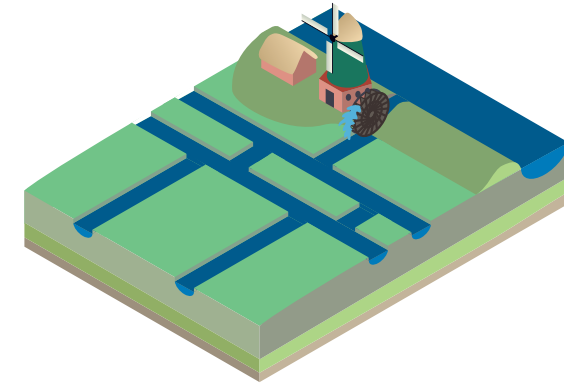
1150

De eerste boeren ontginnen en ontwateren het moerasige veenland, door sloten te graven. Zo wordt landbouw mogelijk.

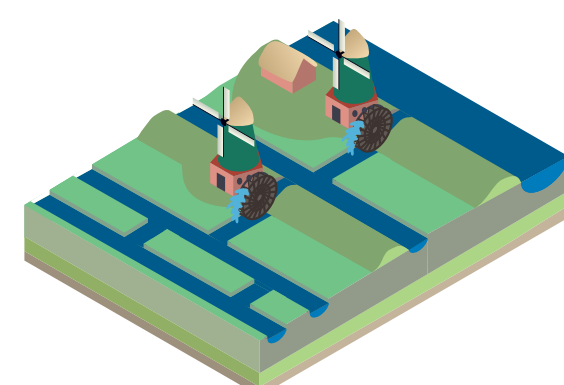
1450

Het veen klinkt in door de ontwatering. Het land ligt nu te laag voor een natuurlijke afwatering. Gelukkig is de poldermolen net uitgevonden!

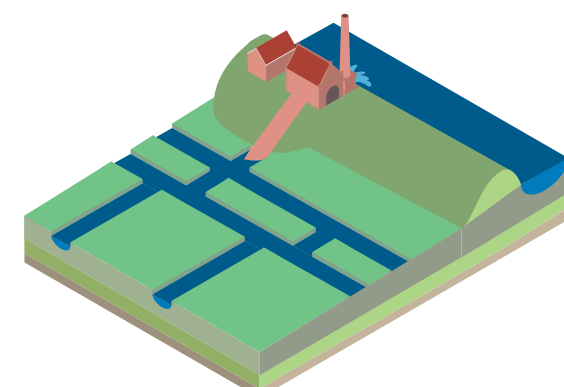
1650

De bodemdaling duurt voort. Eén molen kan water één meter omhoog scheppen; dus heb je er steeds meer nodig om droge voeten te houden.

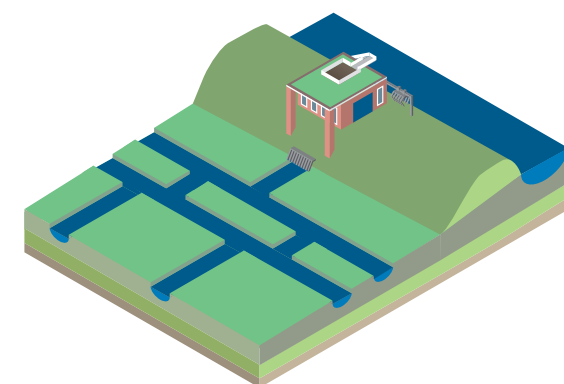
1871

Het stoomgemaal verovert de polders. Eén zo'n gemaal kan het water twee meter omhoog pompen en is even krachtig als drie molens!

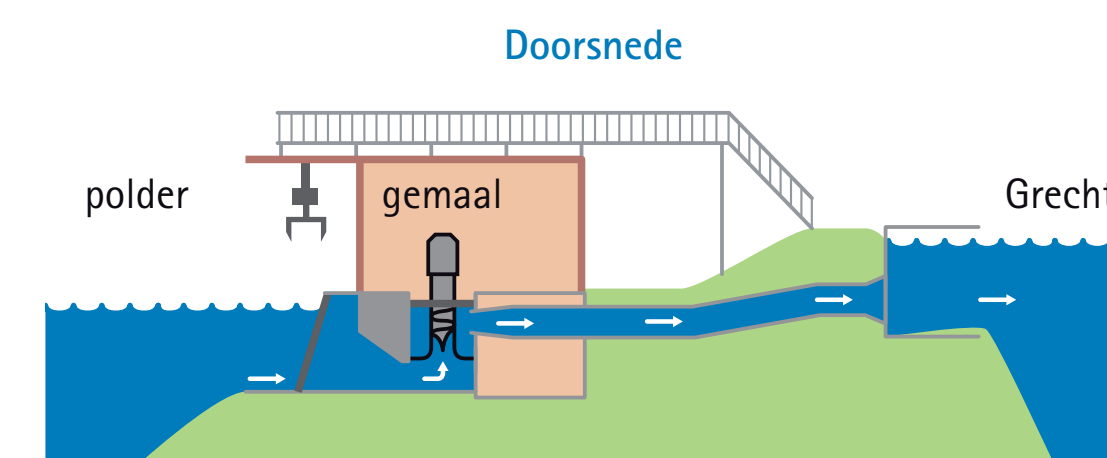
Nu

Tegenwoordig is stroom de krachtbron voor gemalen. De bediening van elektrische gemalen gebeurt op afstand, vandaar dat er geen woning meer bij het gemaal gebouwd wordt.

Gemaal Oud-Kamerik

Rechts van u staat gemaal Oud-Kamerik, dat in 2012 gebouwd is. Het speelt een belangrijke rol bij de aan- en afvoer van water ten noorden van Woerden. Het gemaal pompt overtollig water uit de polders Oud-Kamerik en Kamerik Teylingens en Mijzijde (deels) naar de Grecht. Dit gebeurt met twee pompen, die het water zo'n 2 meter opvoeren naar het niveau van de Grecht. Als het gemaal op volle toeren draait, kan het maar liefst 20.000 emmers per minuut oppompen. Andersom zorgt het gemaal tijdens droge periodes voor de aanvoer van voldoende water uit de Grecht naar de poldersloten.

Vanaf het dak van het gemaal heeft u een prachtig uitzicht over het weidse polderlandschap. Beklim de trap en verbaas u er over dat het land hier in de Middeleeuwen even hoog lag als nu het dak!

Water op peil, bediening op afstand

Rayonmedewerker Jan Versteeg: "Onze gemalen en de belangrijkste stuwen en inlaten werken volautomatisch en worden op afstand bediend. Zo houden we het water in de sloten op het afgesproken peil. Nieuwsgierig naar de hoogte van het waterpeil? Kijk dan eens op één van de ruim duizend blauwe peilschalen in ons gebied!"

Bij veel stuwen, inlaten en kleine gemalen staan deze blauwe bedieningskastjes met 'golfdak'.

Peilschaal

